

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/35/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7111225901
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Midová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7111225901.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci navrhovateľa : EOS KSI Česká Republika, s.r.o., so sídlom Praha 4, Novodvorská 994, IČO 25 117 483, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Údernícka 5, IČO 36 613 843, proti odporcovi : I. L., B.. XX.X.XXXX, B. X. P. W., K. X, zast. opatrovníčkou Annou Nagyovou, zamestnankyňou Okresného súdu Košice II , za účasti vedľajšieho účastníka : Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Prešove, Važecká 16, IČO 42 176 778, zast. JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom so sídlom v Stropkove, Námestie SNP 7, v konaní o 475,40 € s prísl., o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Košice II č.k. 15C/215/2012-108 zo dňa 31. októbra 2012

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie vo výroku o nepriznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi.

Vedľajší účastník je povinný nahradiť navrhovateľovi trovy odvolacieho konania vo výške 19,33 € a tieto zaplatiť k rukám právneho zástupcu navrhovateľa Tomáš Kušník, s.r.o. do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

odôvodnenie:

Uznesením súd prvého stupňa konanie zastavil. Vrátil navrhovateľovi krátený súdny poplatok vo výške 21,90 € prostredníctvom Daňového úradu Bratislava do 15 dní od doručenia právoplatného uznesenia. Odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal.

O zastavení konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 96 ods. 1, 3 potom, čo navrhovateľ zobral návrh v celom rozsahu späť podaním zo dňa 15.12.2012.

O trovách konania účastníkov rozhodol v zmysle ust. § 146 ods. 2 prvej vety O.s.p. Odporcovi, aj keď mal nárok na náhradu trov konania, ich nepriznal, lebo mu žiadne trovy preukázateľne nevznikli.

O trovách konania vedľajšieho účastníka rozhodol podľa § 150 ods. 1 O.s.p., keď uzavrel, že za dôvod hodný osobitného zreteľa pre nepriznanie trov konania vedľajšiemu účastníkovi považoval skutočnosť, že zastúpenie vedľajšieho účastníka advokátom nepovažoval za účelné, nakoľko vedľajší účastník ako subjekt zriadený na ochranu práv spotrebiteľa v zmysle zák. č. 250/2007 Z.z o ochrane spotrebiteľa musí byť sám dostatočne spôsobilý na svoje zastupovanie v konaní.

Proti tomuto uzneseniu, čo do výroku o nepriznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi, v zákonnej lehote podal odvolanie vedľajší účastník a navrhol uznesenie v napadnutom výroku zmeniť a priznať mu náhradu trov konania vo výške 29,08 €. V dôvodoch odvolania uviedol, že vedľajší účastník môže preukázať, že v množstve sporov pôsobil už jeho vstup do konania (aj bez vyjadrenia vo veci

samej) pre navrhovateľa odradzujúco, uvedomujúc si neopodstatnenosť uplatňovaného nároku vzal svoj návrh na začatie konania späť a konanie žiadal zastaviť. Namietal, že súdy pri priznávaní trov dodávateľovi v platobnom rozkaze, ktorý si navyiac vedome uplatňuje premlčaný nárok, mu priznávajú trovy konania, ktoré si dokonca v prevažnej väčšine vecí žiada dodávateľ priznať v nezákonnej výške aj za úkon právnej služby písomné podanie protistrane - pokus o zmier, ktorý je v rozpore s advokátskou tarifou. Uviedol, že prax potvrdzuje, že najväčšie možnosti na efektívnu pomoc spotrebiteľom poskytuje inštitút vedľajšieho účastníctva, pretože spotrebiteľ často nevyhľadáva ani advokáta, ani Združenie a ak áno, tak len výnimočne. Uviedol, že nemožno mať žiadne ilúzie o ušľachtilých pohnútkach navrhovateľa vo vzťahu k späťvzatiu žaloby, lebo navrhovateľ veľmi pragmaticky, v snahe nenavýšovať vo svoj neprospech trovy konania a zachrániť podstatnú časť zaplateného súdneho poplatku, berie žaloby späť. Namietal, že súd pri nepriznaní trov vedľajšieho účastníka postupoval v rozpore s legislatívou Európskej únie, judikatúrou Súdneho dvora EÚ, v rozpore s vnútroštátnou právnou úpravou, ustálenou súdnou praxou a slovenskou právnou teóriou. Poukázal na čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ, ako aj na čl. 38, 47 Charty základných práv EÚ. Podľa jeho názoru, ak platí, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník hlavný a má platiť aj „rovnosť účastníkov“ ako jeden zo základných princípov súdneho konania, potom neexistuje rozumný dôvod nepriznať vedľajšiemu účastníkovi trovy právneho zastupovania za situácie, ak nárok na náhradu trov vznikne účastníkovi, ktorého vedľajší účastník v konaní podporoval. Na záver uviedol, že v predmetnej veci sú uplatňované nároky proti spotrebiteľovi, preto je nutné použiť normy spotrebiteľského práva aj výkladové pravidlá ich aplikácie. Základnou filozofiou spotrebiteľského práva je pozitívny vzťah štátu, ktorým je kompenzovaná zjavná nerovnováha medzi dodávateľom a spotrebiteľom v kontraktačnom procese. Tento pozitívny zásah štátu realizuje zákonodarna moc spotrebiteľskou úpravou, avšak nezastupiteľnú úlohu pri napĺňaní cieľov EÚ v rámci ochrany spotrebiteľa musí zohrávať aj súdna moc náležitou aplikačnou praxou a to aj v otázke rozhodovania o trovách subjektov, ktoré vystupujú na ochranu spotrebiteľov. Vedľajšiemu účastníkovi vznikli v konaní trovy z titulu právneho zastupovania právnym zástupcom podľa vyhl. MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu navrhol uznesenie v napadnutom výroku ako vecne správne potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania vo výške 29,29 €. Poukázal na to, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnou pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, pričom podľa údajov Ministerstva vnútra SR samotné združenie má v radoch členov, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie. Združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu oznámením o vstupe do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania, pričom pred zaslaním oznámenia nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Navyše vedľajší účastník viaceré procesné podania nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, významných skutočností vzťahujúcich sa na predmet sporu. Uviedol, že existujú dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 150 O.s.p., spočívajúce v tom, že vedľajší účastník vstúpil do konania na strane odporcu za účelom ochrany jeho práv z vlastnej iniciatívy, tomu však bol v zmysle § 29 ods. 2 O.s.p súdom ustanovený opatrovník, preto nebolo potrebné, aby vedľajší účastník tiež ochraňoval jeho záujmy, a takto vynaložené trovy vedľajšieho účastníka nie sú účelné.

Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie vedľajšieho účastníka bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p. v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 1,3 O.s.p., t.j. preskúmal uznesenie v napadnutom výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu vedľajšieho účastníka nie je možné vyhovieť.

Uznesenie je v napadnutom výroku o nepriznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi vecne správne, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Aj keď podľa výsledku konania vedľajší účastník má právo na náhradu trov konania, pretože vystupoval na strane odporcu, ktorý nezavinil zastavenie konania (§ 146 ods. 2 prvej vety O.s.p.), rozhodol súd prvého stupňa vecne správne, ak mu náhradu trov konania nepriznal, pretože trovy konania vedľajšieho účastníka nemožno považovať za účelne vynaložené.

Po oboznámení sa s obsahom spisu odvolací súd dospel k záveru, že úkony vedľajšieho účastníka neboli nevyhnutné pre účelné bránenie práva odporcu a zastavenie konania nebolo výsledkom pôsobenia vedľajšieho účastníka v konaní.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý má vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa ustanovenia § 146 ods. 2 O.s.p., ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Účelnosť vynaložených trov konania je zásadou, ktorá platí aj pri aplikácii vyššie citovaného ustanovenia § 146 ods. 2 O.s.p. Účelnosť je vlastnosť procesu spočívajúca v sledovaní cieľa. Účelnosť spravidla nachádza svoju opodstatnenosť vtedy, ak vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje ich medze. Trovy vynaložené účastníkom konania v spore (a platí to aj pre vedľajšieho účastníka), musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku, alebo ako v danom prípade, procesná obrana proti takémuto tvrdenému nároku.

Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno vyvodiť z článku 47 Ústavy Slovenskej republiky. V podstate to znamená, že trovy právneho zastúpenia treba považovať za účelne vynaložené trovy. Každý má právo na to, aby bol zastúpený advokátom. Trovy na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva sa nemôžu posudzovať ako celok. Aj keď účastník má právo na náhradu trov konania, pretože mal plný úspech, každý úkon alebo platenie trov treba posudzovať samostatne. To platí ako na trovy, ktoré boli označené ako nevyhnutné, i pre trovy právnej pomoci. Nárok na náhradu trov právneho zastúpenia však nemožno priznať, ak sa určité procesné podanie nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, procesne významných skutočností. To platí aj na podania advokáta, ktoré neobsahujú žiadne skutočnosti vzťahujúce sa na predmet sporu a skutočnosti, ktoré zostali medzi účastníkmi sporné a treba ich dokazovať, nakoľko sú významné na posúdenie veci samej.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného, aj keď vedľajší účastník má právo dať sa zastúpiť advokátom, nárok na náhradu trov právneho zastúpenia mu nemožno priznať, ak jeho právny zástupca nevykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t.j. neposkytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu.

Aj v prípade zastúpenia vedľajšieho účastníka advokátom teda platí, že vedľajšiemu účastníkovi možno priznať iba náhradu účelne vynaložených trov, t.j. trov nevyhnutných na účelné bránenie práva účastníka, na strane ktorého vystupuje (v prejednávanej veci odporcu), a to s poukazom na vyššie citované ustanovenie § 142 ods. 1 O.s.p..

V prejednávanej veci však nemožno trovy vyúčtované vedľajším účastníkom považovať za účelné, lebo tieto neboli v príčinnej súvislosti s procesným postojom odporcu k predmetu konania.

Z obsahu spisu je zrejmé, že navrhovateľ doručil návrh na začatie konania dňa 26.9.2011. Dňa 16.3.2012 vedľajší účastník oznámil vstup do konania, pričom v súvislosti s týmto vstupom iba predložil plnomocenstvo pre JUDr. Ambróza Motyku, požiadal o doručenie návrhu na začatie konania a jeho príloh a uplatnil si náhradu trov konania. Vstúpil teda do konania bez toho, aby sa oboznámil s predmetom samotného konania, so skutkovými okolnosťami prípadu a bez toho, aby vo veci zaujal procesný postoj k predmetu konania.

Takýto vstup do konania nemožno hodnotiť inak ako do „paušálny vstup“ bez znalosti okolností daného prípadu a predmetu samotného konania.

Podaním zo dňa 3.10.2012, doručeným súdu prvého stupňa dňa 15.10.2012, navrhovateľ zobral návrh v celom rozsahu späť a navrhol konanie zastaviť bez uvedenia dôvodu. Vedľajší účastník vo vyjadrení zo dňa 9.10.2012, doručenému súdu prvého stupňa dňa 15.10.2012, vzniesol námietku premlčania.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že k späťvzatiu návrhu zo strany navrhovateľa nedošlo v dôsledku procesných úkonov vedľajšieho účastníka. Z obsahu spisu totiž vyplýva, že navrhovateľ zobral návrh späť predtým, ako vedľajší účastník vzniesol námietku premlčania, a urobil tak na základe vlastného rozhodnutia bez uvedenia dôvodu. Nemožno preto uzavrieť, že dôvodom späťvzatia návrhu bol samotný vstup vedľajšieho účastníka do konania alebo vznesenie námietky premlčania, ktorá bola vznesená až po späťvzati návrhu navrhovateľom. Po späťvzati návrhu došlo k zastaveniu konania a vec bola ukončená bez meritórneho rozhodnutia vo veci a bez uloženia akýchkoľvek povinností odporcovi.

Námietka premlčania vznesená vedľajším účastníkom teda nemala žiaden vplyv na výsledok konania vo veci samej a zastavenie konania nebolo výsledkom jeho pôsobenia, ako to prezentuje vo svojom odvolaní vedľajší účastník.

Vedľajší účastník takto nevykonal žiaden úkon v prospech odporcu, na strane ktorého vystupoval a ktorý by bol účelný. Preto odvolací súd považuje za neúčelný aj úkon prevzatie a príprava zastúpenia. Za tejto situácie vedľajšiemu účastníkovi náhrada trov konania za ním účtované úkony (príprava a prevzatie zastúpenia a vyjadrenie k návrhu) nepatrí.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil uznesenie vo výroku o nepriznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi v zmysle ust. § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne.

Vzhľadom na neúčelnosť trov vynaložených vedľajším účastníkom aplikácia ust. § 150 ods. 1 O.s.p. v prejednávanej veci bola nadbytočná a navyše dôvody, ako ich uvádza súd prvého stupňa, nie sú akceptovateľné, lebo tým je popreté právo účastníka na právnu pomoc v konaní pred súdom.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p..

Účastníkom odvolacieho konania boli iba navrhovateľ a vedľajší účastník a v odvolacom konaní bol vedľajší účastník neúspešný, preto mu vznikla povinnosť nahradiť trovy odvolacieho konania úspešnému navrhovateľovi.

Vedľajší účastník má rovnaké procesné práva a povinnosti ako účastník, nemožno mu však ukladať žiadne hmotnoprávne povinnosti, ani priznávať práva vyplývajúce z hmotného práva. Právo na náhradu trov konania a povinnosť hradiť trovy konania sú procesnými právami a povinnosťami, a tak ako má vedľajší účastník v prípade úspechu právo na náhradu trov konania, možno mu v prípade jeho neúspechu ukladať aj povinnosť nahradiť trovy konania.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd zaviazal vedľajšieho účastníka nahradiť navrhovateľovi trovy odvolacieho konania vo výške 19,33 €, pozostávajúce z odmeny za 1 úkon právnej pomoci (vyjadrenie k odvolaniu) vo výške 8,30 € (1/2 zo 16,60 €) podľa ust. § 10 ods. 1, § 14 ods. 3 písm. b/ vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, pričom tarifnou hodnotu veci je výška trov konania požadovaná vedľajším účastníkom v prvostupňovom konaní 97,99 €, režijný paušál 7,81 € a 20 % DPH vo výške 3,22 €, spolu trovy právneho zastúpenia 19,33 € (8,30 € + 7,81 € + 3,22 €).

V zmysle ust. § 149 ods. 1 O.s.p. je vedľajší účastník povinný zaplatiť trovy konania k rukám právneho zástupcu navrhovateľa do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach jednohlasne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.